

PM 2018: RI (Dnr 183-1580/2017)

Trygghet och delaktighet, projektrapport nr 6/2017, (revisionsrapport)

Begäran om yttrande från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1

Svarstid den 31 januari 2018

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som yttrande över stadsrevisionens rapport hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Revisionskontoret har genomfört en granskning för att bedöma om staden genomför aktiviteter för trygghetsskapande åtgärder i närmiljön och för medborgarnas delaktighet i den lokala samhällsutvecklingen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret delar de bedömningar som redovisas i revisionskontorets rapport. Att Stockholm är och upplevs som en trygg och säker stad är ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser och ett förstärkt trygghetsskapande arbete är prioriterat i kommunfullmäktiges budget 2018. Stadens arbete ska syfta till ökad trygghet både genom ett förebyggande socialt arbete som genom investeringar i den fysiska miljön. I budgetförslaget för 2018 ges kommunstyrelsen i uppdrag att tillsätta en trygghetskommission med stadsövergripande ansvar för att utveckla den trygghetsskapande förmågan och förstärka samordningen av konkreta insatser. Ekonomiska resurser har avsatts som nämnder kan ansöka om för att genomföra trygghetsskapande investeringar i den fysiska miljön. Staden ska följa upp, sprida goda exempel och utveckla effektiva insatser som bidrar till en trygg och säker stad.

Mina synpunkter

Revisionskontorets granskning visar att det finns en tydlig ansvarsfördelning och upparbetad struktur för stadens trygghetsskapande åtgärder. Det är ett positivt besked inför den uppskalning av trygghetsarbetet som kommer ske under 2018. I budget för 2018 har bland annat en trygghetsfond avsatts, ur vilken stadens nämnder kan ansöka

om medel för att göra fysiska brottsförebyggande och trygghetshöjande åtgärder i stadsmiljön. Samtidigt fortsätter satsningarna på avhopparverksamhet och sociala insatsgrupper för att bryta rekryteringen till kriminalitet. Vi ska stärka tryggheten med såväl kortsiktiga brottspreventiva insatser såväl som långsiktiga sociala investeringar.

I budget för 2018 ges också kommunstyrelsen i uppdrag att tillsätta en trygghetskommission med stadsövergripande ansvar för att ytterligare utveckla den trygghetsskapande förmågan och stärka samordningen av konkreta insatser. Utöver förstärkningar av stadens verksamheter och fysiska åtgärder i stadsmiljön handlar också en bärande del av utvecklingsarbetet om samverkan och koordinering av de trygghetsskapande insatser som genomförs ihop med externa aktörer, inte minst utifrån analyser i lokala samverkansöverenskommelser med polisen och stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsprogram. Utöver polisen är också civilsamhället en viktig samarbetspartner. Många organisationer har god lokal kännedom och staden lägger vikt vid deras kunskap och erfarenhet i det trygghetsskapande arbetet.

Otryggheten ska bekämpas. Till dess att stockholmarna i hela staden kan känna sig trygga på gator och torg förblir trygghetsskapande åtgärder en av mina största prioriteringar.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som yttrande över stadsrevisionens rapport hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 4 januari 2018

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Revisionsrapporten

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

12 av 14 stadsdelsområden i Stockholms stad missade sina egna trygghetsmål under 2017. Det visar en ny jämförelse mellan stadsdelsområdenas trygghetsmål och fjolårets resultat. Det är ett kvitto på den socialdemokratiska majoritetens misslyckande på trygghetsområdet. Stockholms stads mål för 2018 är att endast 76 procent av invånarna ska känna sig trygga i sin stadsdel. I Skärholmen är majoritetens mål bara 52 procent, att jämföra med Östermalm där målet är 85 procent. Vi reagerar kraftfullt mot att stadens politiska styre accepterar sådana skillnader. Det är ett svek mot alla de stockholmare som berörs. Staden måste ha samma höga ambitioner oavsett stockholmarnas bostadsadress.

Vi måste arbeta för ett tryggt Stockholm för alla, det är grundläggande för ett välfungerande samhälle. Det duger inte att över 20 procent av stockholmarna fortsatt ska vara otrygga och att vissa stadsdelar lämnas i sticket. Vi vägrar att acceptera att människors frihet kringskärs av kriminalitet. Vi värnar om upprätthållande av samhällskontraktet och prioriterar

insatser för en ökad trygghet med förslag om bland annat fler kommunala ordningsvakter, kameraövervakning och platssamverkan för ökad trygghet på otrygga platser.

Stockholm ska vara en stad med levande och trygga stadsdelar. Men vi kan se hur otryggheten och trygghetsklyftorna ökar i staden och att bostadsadressen avgör hur trygg man känner sig. Otryggheten i Stockholm ökar på flera punkter enligt BRÅ:s nationella trygghetsundersökning (NTU). Stockholms egen Trygghetsundersökning för 2017 visade att var tionde invånare känner sig mycket otrygg eller avstår från att gå ut sena kvällar i sitt bostadsområde. På Järvafältet gäller det var fjärde person och i Skärholmen var femte.

Var femte stockholmare är orolig för att någon närstående ska drabbas av brott. I Spånga-Tensta är 36 procent oroliga för sådana brott. Oron för att bli våldtagen har ökat från 8 till 12 procent. Otryggheten bland kvinnor har ökat. Oro för att råka ut för våld eller överfall i den offentliga miljön har ökat från 12 till 17 procent bland stockholmarna. På Järvafältet gäller det var tredje. Oro för rån har ökat från 15 till 20 procent. I Rinkeby-Kista är 39 procent rädda för att bli rånade, i Spånga-Tensta 36 procent. I Stockholm sammantaget känner sig sju procent otrygga eller mycket otrygga i sitt bostadsområde. I Rinkeby-Kista är andelen 26 och i Spånga-Tensta 23 procent. Det är ett stort underkännande av den sittande socialdemokratiskt ledda majoritetens politik och visar att man inte har tagit och inte tar stockholmarnas otrygghet på allvar.

Remissammanställning

Ärendet

Syftet med revisionskontorets granskning har varit att bedöma om staden genomför aktiviteter för trygghetsskapande åtgärder i närmiljön och för medborgarnas delaktighet i den lokala samhällsutvecklingen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Finns en tydlig styrning, kontroll och uppföljning av arbetet med trygghetsskapande åtgärder och delaktighet?
- Hur sker samordningen mellan kommissionens arbete och de lokala insatserna?
- Genomförs insatser för arbetet med trygghetsskapande åtgärder respektive delaktighet?
- Finns en tydlig ansvarsfördelning och en fungerande samverkan internt inom staden och med andra aktörer?
- Hur förs dialogen med medborgarna?

Revisionsrapporten visar att de granskade nämnderna och bolaget genomför aktiviteter för trygghetsskapande åtgärder i närmiljön enligt fullmäktiges uppdrag. Nämnderna och bolaget följer upp arbetet genom egna mål och indikatorer för trygghet. Granskningen redovisar att stadsdelsnämnderna har kommit olika långt när det gäller arbetet för medborgares delaktighet i den lokala samhällsutvecklingen. Revisionskontoret bedömer att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen, nämnder och bolag i de frågor som varit föremål för granskningen.

Revisionskontoret lyfter fram att stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsprogram har möjliggjort en prioritering kring bland annat trygghetsskapande åtgärder och medborgares delaktighet samt bidragit till en mer omfattande dialog mellan nämnder och bolag i staden. Granskningen visar att både arbetet inom Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm och de lokala utvecklingsprogrammen har inneburit ett större helhetsgrepp över arbetet. Samverkan kring dessa områden sker både internt och externt.

Granskningen konstaterar att trots de insatser som genomförs visar stadens trygghetsmätning att en större andel stockholmare upplever otrygghet i sitt bostadsområde. Rapporten Skillnadernas Stockholm och stadens hållbarhetsrapport år 2016 påvisar också att det finns skillnader i livsvillkor i olika stadsdelar och mellan befolkningsgrupper i Stockholm. Därav bedöms det som angeläget att fortsätta arbeta strategiskt och samlat kring trygghetsfrågorna.

Revisionskontoret lämnar till de granskade stadsdelsnämnderna rekommendationen att säkerställa att pågående arbete ger avsedda effekter genom kontinuerlig analys och utvärdering av det lokala utvecklingsarbetet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 december 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar de bedömningar som redovisas i revisionskontorets rapport. Att Stockholm är och upplevs som en trygg och säker stad är ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser och ett förstärkt trygghetsskapande arbete är prioriterat i kommunfullmäktiges budget 2018. Stadens arbete ska syfta till ökad trygghet både genom ett förebyggande socialt arbete som genom investeringar i den fysiska miljön.

I budgetförslaget för 2018 ges kommunstyrelsen i uppdrag att tillsätta en trygghetskommission med stadsövergripande ansvar för att utveckla den trygghetsskapande förmågan och förstärka samordningen av konkreta insatser. Ekonomiska resurser har avsatts som nämnder kan ansöka om för att genomföra trygghetsskapande investeringar i den fysiska miljön. Staden ska följa upp, sprida goda exempel och utveckla effektiva insatser som bidrar till en trygg och säker stad. En bärande del i att utveckla arbetet handlar om samverkan och koordinering av de trygghetsskapande insatser som genomförs bland annat utifrån analyser i lokala samverkansöverenskommelser med polisen och stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsprogram.

Stadsledningskontoret vill i arbetet för ökad trygghet lyfta fram vikten av samverkan med externa aktörer. En väl fungerande samverkan med polisen är av strategisk vikt för att trygghetsarbetet ska bli framgångsrikt. Polisen genomför särskilda satsningar i stadens utsatta områden och det är viktigt att dessa sker, när så erfordras, koordinerat med stadens insatser. Civilsamhället och föreningslivet har också i vissa frågor en betydande roll i trygghetsarbetet, här finns behov av utökad och mer strukturerad samverkan.

En viktig del i stadens trygghetsarbete som också har möjlighet att bidra till ökad delaktighet är stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsprogram. Stadsledningskontoret kan konstatera att revisionsrapporten tar fasta på att de lokala utvecklingsprogrammen bidragit till ökad dialog och samverkan mellan nämnder och bolag i staden. Kommunstyrelsen har ett uppdrag att fortsatt stödja nämnderna i implementering med fokus på samordning av insatser. Stadsledningskontoret anser att uppföljningen av insatsernas resultat ska ske i ordinarie budgetprocesser men kan konstatera att det är viktigt att framgent ta vara på lärdomar av processen med framtagande och styrning genom dessa program.

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm har sedan år 2015 haft i uppdrag att analysera skillnader i livsvillkor i kommunen och lämna förslag på åtgärder för en jämlik och socialt hållbar stad. Inom kommissionen har fördjupningsrapporter tagits fram utifrån fyra olika utvecklingsområden, varav ett är demokrati och trygghet. Stadsledningskontoret kan konstatera att flertalet av åtgärdsförslagen från rapporterna är integrerade i budgeten och kommunstyrelsen kommer under 2018 ta fram en färdplan för det fortsatta arbetet. Ytterligare en rapport inom utvecklingsområdet färdigställs inom kort som belyser hur staden kan bidra till att stärka den kollektiva förmågan i bostadsområden.

Med hänvisning till ovanstående föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen beslutar att stadsrevisionens rapport ”Trygghet och delaktighet, revisionsrapport 6/2017”, anses besvarad med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.